

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

„DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Rok szkolny 2018/2019.

PODSTAWA PRAWNA

- Statut Szkoły Podstawowej w Somoninie
- Konstytucja Rzeczypospolitej art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka art. 3,19 i 33
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (z póź. zm.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 357)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2009 nr 4 poz. 17)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2017 r., poz. 1611)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz. 214)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
- § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. z 2002 r. Nr 46 poz. 432 z późn. zm.) oraz przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe Dz. U. z 2017 r. poz. 59)

SPIS TREŚCI

WSTĘP

- I. WIZJA I MISJA SZKOŁY
- II. DIAGNOZA
- III. CEL GŁÓWNY
- IV. CELE SZCZEGÓŁOWE
- V. ZAKRES TREŚCI
- VI. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW
  - Metody, formy, sposoby pracy
  - Szczegółowy opis realizacji
  - Uwzględnienie i realizacja Rekomendacji z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły za rok 2017/2018.
  - Odbiorca Programu
  - Obszar i czas realizacji
- VII. SPODZIEWANE EFEKTY
- VIII. MONITORING I EWALUACJA
- IX. UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU
- X. ZAŁĄCZNIKI
  - Załącznik Nr 1:
Harmonogram działań dla klas I – III szkoły podstawowej na rok szkolny 2018/2019
  - Załącznik Nr 2:
Harmonogram działań dla klas IV – VIII szkoły podstawowej na rok szkolny 2018/2019
  - Załącznik Nr 3:
Harmonogram działań dla klas III gimnazjalnych na rok szkolny 2018/2019
  - Załącznik Nr 4:
Kalendarz Imprez i Uroczystości Szkolnych na rok szkolny 2018/2019.

WSTĘP

Problematyka Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego : „**DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA**” jest kontynuacją działań wychowawczo – profilaktycznych, które realizowano w roku szkolnym 2017/2018 w klasach szkoły podstawowej i w klasach gimnazjalnych.

Program ma pozytywnie wpłynąć na sposób zachowania, a tym samym na sposób myślenia w kształtowaniu wizerunku młodego człowieka. Jest to bardzo ważne, bowiem w dzisiejszym świecie na każdym kroku spotkać można się z przemocą i agresją: na ulicy, w szkole, a także w najbliższym otoczeniu, jakim jest dom rodzinny.

Program uwzględnia działania mające na celu zapobieganie zachowaniom ryzykownym u dzieci i młodzieży, w tym bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Program odpowiada bieżącym potrzebom w zakresie sytuacji wychowawczej oraz zasobom Szkoły. Skupia w sobie treści związane bezpośrednio z kulturą osobistą, z szacunkiem i tolerancją wobec innych, umiejętnością przyjmowania postaw fair-play, rozwiązywania konfliktów drogą pokojową, negocjacji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, unikania zachowań ryzykownych, zdrowego stylu życia, postępowania z taktem i kulturą, również sprzyja kształtowaniu postaw patriotycznych i postaw poczucia dumy narodowej.

Zadania podejmowane przez uczniów mają na celu rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów.

DOBRO w moralności określa poprawność /zgodność z normami moralnymi/ czynów i zachowań człowieka. Być dobrym, to znaczy kierować się w postępowaniu życzliwością i chęcią niesienia pomocy.

Naszym zdaniem istnieje kilka cech, które zdają się być wspólne uznanej przez wszystkich ludzi definicji "dobrego człowieka". Ktoś, kto chciałby zasługiwać na to miano jest otwarty na potrzeby innych, słucha ich i dba o ich dobro, nie może kierować się wyłącznie egoizmem. Człowiek dobry, to ktoś, kto szanuje siebie i innych ludzi, to ktoś, kto jest szczery, szlachetny i pomocny innym.

W Programie uwzględniamy **podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019**

1. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
2. Wdrażanie nowej postawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Program skonstruowano w oparciu o rekomendacje z Nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły za rok 2017/2018. Szczegółowy opis rekomendacji zawiera rozdział Procedury osiągnięcia celów.

NASZE PRIORYTETY W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W TYM ROKU SZKOLNYM /NA PODSTAWIE DIAGNOZY /PKT.II Programu/, to:

- Bezpieczeństwo i bezpieczne zachowanie w różnych sytuacjach.
- Konsekwentne działania profilaktyczne i wychowawcze zgodnie z procedurami szkolnymi, co pozwoli na szybkie i skuteczne działania w przypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznych.
- Kontynuacja działań wychowawczych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy.
- Profilaktyka zagrożeń, w tym szczególnie: używki, cyberprzemoc, fonoholizm.
- Działania dotyczące racjonalnego korzystania z telefonu komórkowego, zwracanie uwagi, że zjawisko to tzw. fonoholizm jest postrzegany już jako uzależnienie. Przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole w tym zakresie. Rozmowy z uczniami oraz ich rodzicami nt. form spędzania czasu wolnego przez dzieci (w jakim towarzystwie przebywają?, z kim i w jaki sposób korespondują?, czy nie nadużywają telefonów komórkowych, Internetu?).
- Zajęcia nt. uzależnień, w tym fonoholizmu oraz nt. zachowań asertywnych np.: „Jak radzić sobie z presją grupy?”.
- Edukacja prawna uczniów, m.in. dotycząca konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy.
- Promowanie wartości w życiu człowieka, przede wszystkim życzliwość wobec siebie, uczciwość i prawdomówność, kultura osobista i zasady savoir-vivre, tolerancja, empatia, szacunek dla drugiego człowieka, odpowiedzialność.
- Czujność wobec uczniów odnośnie używek, szczególnie e- papierosów.
- Obowiązek przestrzegania Regulaminu Szkolnego. Konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych w nim zasad. Pozytywny wpływ przestrzegania ustalonych zasad na przyjazny klimat w szkole.
- Ochrona zdrowia psychicznego dzieci, uwzględnianie sytuacji rodzinnej ucznia i jej wpływu na trudności i problemy ucznia.
- Budowanie prawidłowych relacji w klasie, przeciwdziałanie odrzuceniu i izolacji.
- Rozwijanie empatii.
- Konwersacja między uczniami, przyjazna komunikacja, rozwiązywanie konfliktów drogą mediacji.
- Właściwe i skuteczne reagowanie na agresję.
- Radzenie sobie w sytuacjach trudnych.
- Jednomyślność w konsekwencji przestrzegania ustalonych norm i zasad przez cały personel Szkoły.
- Kierowanie aktywności uczniów na pomaganie sobie.
- Zachęcanie uczniów i rodziców do aktywności w życiu szkoły.
- Podejmowanie działań motywujących uczniów do systematycznej nauki, do pracy na miarę swoich możliwości.
- Propagowanie wśród uczniów aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz zdrowego stylu życia.
- Kontynuacja działań uznanych za efektywne i szczególnie zadowalających społeczność szkolną: *ZDROWE DNI, SZKOLNY DZIEŃ PROTESTU PRZECIWIW PRZEMOCY I AGRESJI*;
- Wolontariat.
- Ekologia.
- Patriotyzm.

Ze względu na dużą rozbieżność wiekową dzieci i młodzieży w naszej szkole oraz związane z tym zróżnicowane potrzeby działań wychowawczo – profilaktycznych, a także uczęszczanie dzieci do odrębnych budynków szkoły **Harmonogramy działań zgodnie z hasłami na dany miesiąc oraz Kalendarze Imprez Szkolnych /jeden wzór tabeli/ będą odrębne dla klas I – III, klas IV – VIII , klas III gimnazjalnych (przygotowane przez poszczególne Zespoły Wychowawczo - Profilaktyczne).**

I. WIZJA I MISJA SZKOŁY

Niniejszy Program zgodny jest z misją i wizją szkoły oraz wizerunkiem absolwenta.

MISJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

„Przyszłość zaczyna się dziś”

„Życie trzeba przeżyć godnie, bo jest tylko jedno”

Szkoła Podstawowa w Somoninie:

- wspiera rodzinę w procesie wychowania i nauczania;
- stwarza uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju w poczuciu bezpieczeństwa;
- wspiera każdego ucznia w osiągnięciu sukcesów edukacyjnych;
- kształtuje osobowość ucznia;
- uczy tolerancji, szacunku dla innego człowieka, odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtuje świadomość konieczności systematycznego dbania o własne zdrowie;
- uświadamia konieczność dbania o środowisko naturalne człowieka;
- kształtuje właściwe relacje międzyludzkie;
- uczy korzystania z różnorodnych źródeł informacji;
- przygotowuje do dorosłości, podejmowania decyzji i brania za nie odpowiedzialności.

WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

W szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem rodziny, społeczności lokalnej i narodowej. Kształtujemy postawę szacunku, współpracy i otwartości w stosunku do innych narodów, ucząc obok polskiego innych języków i rozbudzając jednocześnie zainteresowanie kulturą tych państw. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącego się o środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SOMONINIE

Absolwent Szkoły Podstawowej to uczeń:

- odznaczający się tolerancją, aktywnością i uczuciowością, jest otwarty i gotowy do akceptacji odmienności kulturowej czy wyznaniowej;
- godnie reprezentuje rodzinę, tradycje szkolne związane z postacią Patrona Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz ojczyznę;
- jest wyposażony w kompetencje kluczowe, które pomogą mu w rozwoju zdolności i osobowości oraz pozwolą na jak najlepsze funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie;
- umiejętnie wykorzystuje technologię informatyczną;
- ma swój system wartości, umie odróżnić dobro od zła, potrafi oprzeć się presji rówieśników i negatywnym zachowaniom;
- jest aktywny i zaradny oraz samodzielny w działaniu;
- szanuje siebie i innych;

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

- rozwija własne zainteresowania;
- nawiązuje właściwe kontakty interpersonalne;
- odpowiada za własne czyny;
- zna zagrożenia wynikające z uzależnień i nie ulega nałogom;
- bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z zasobów dostępnych w sieci..

II. DIAGNOZA

1) Program wychowawczy skonstruowany jest w oparciu o:

- Ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego „Niech w nas zagości dużo życzliwości”, której dokonały poszczególne zespoły wychowawczo- profilaktyczne: Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny /klasy III – VII/, Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny /klasy I – II/, Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny /klasy gimnazjalne II – III/.
- Raporty z badań ankietowych „Bezpieczna Szkoła”.

2) Wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego /klasy I – II/:

Priorytety w pracy wychowawczej i profilaktycznej, to:

- bezpieczeństwo.
- szacunek do siebie i innych
- wzajemne relacje , współpraca i wzajemna pomoc, empatia, a tym samym protest przeciw agresji,
- motywacja do pracy na miarę swoich możliwości, do systematycznej nauki;
- kultura osobista;
- współpraca;
- zdrowy tryb życia; zdrowe odżywianie; pierwsza pomoc;
- efektywne spędzanie czasu wolnego
- kontynuacja działań uznanych za efektywne i szczególnie zadowalających społeczność szkolną: *ZDROWE DNI, SZKOLNY DZIEŃ PROTESTU PRZECIWIW PRZEMOCY I AGRESJI.*

3) Wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego /klasy III – VII/:

Rekomendacje:

- 1) Nadal systematycznie realizować działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym.
- 2) Uświadamiać uczniom skutki ich zachowań wobec innych,
- 3) Mówić o szacunku, uświadamiać o odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- 4) Rozwijać empatię.
- 5) Systematycznie podejmować zajęcia/pogadanki na temat kultury osobistej, szacunku wobec siebie i innych, sposobach radzenia sobie ze złością. Zwracać uwagę na konieczność odpowiedniego zachowania się w różnych miejscach, szczególnie wobec osób starszych. Przypominać o używaniu zwrotów grzecznościowych (również w stosunku do osób odwiedzających naszą szkołę oraz w miejscach publicznych).
- 6) W celu wyeliminowania dokuczania, kierować aktywność dzieci na pomaganie sobie i wspieranie.
- 7) Informować uczniów o obowiązku przestrzegania Regulaminu Szkolnego, uświadamiać pozytywny wpływ przestrzegania ustalonych zasad na przyjazny klimat w szkole. Każdy uczeń powinien znać Regulamin Szkoły i stosować się do obowiązujących w nim zasad. Należy przypominać prawa i obowiązki ucznia oraz konsekwencje nieprzestrzegania obowiązujących zasad.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

*Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 6 z 19.*

- 8) Motywować uczniów do systematycznej nauki .
- 9) Uświadamić uczniom obowiązek dbania o mienie szkoły.
- 10) Walczyć z hałasem na przerwach. Obserwować relacje między uczniami. Mobilizować uczniów do zgłaszania dorosłym wszelkich niepokojących sytuacji w szkole, których są świadkami.
- 11) Propagować wśród uczniów aktywne i efektywne formy spędzania czasu wolnego oraz zdrowe odżywianie.
- 12) Być czujnym wobec uczniów odnośnie używek (m.in. tj: papierosy, tabaka) i wagarów; nieobecności w szkole, szczególnie na pierwszych i ostatnich lekcjach.
- 13) Kontynuować efektywne i skuteczne działania profilaktyczno – wychowawcze : pogadanki , zajęcia psychoedukacyjne, ulotki, plakaty, udział w konkursach i akcjach propagujących zdrowy styl życia , prowadzić zajęcia integrujące zespół klasowy, rozmawiać z uczniami i rodzicami nt. sposobów przeciwdziałania przemocy i agresji oraz nt. zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkohol, papierosy, tabaka, środki psychoaktywne oraz komputer – Internet).
- 14) Konsekwentnie reagować na niepożądane zachowania uczniów i na bieżąco informować rodziców. Angażować rodziców do większej współpracy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci. Uświadamić rodzicom znaczenie konsekwencji wobec dziecka.
- 15) W realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych współpracować ze specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz z innych instytucji wspierających szkołę.
- 16) Na bieżąco monitorować i omawiać niepokojące zachowania uczniów, współpracować z pedagogiem i psychologiem szkolnym, a także Zespołem Wychowawczo-Profilaktycznym.
- 17) Na każdej godzinie wychowawczej poświęcić przysłowiowy kwadrans na sprawy i problemy uczniów. Ekspozować i stwarzać okazję do ekspozowania mocnych stron dziecka, jego sukcesów wobec niego samego, klasy, rodziców, uczniów innych klas.
- 18) Kontynuować WOREK EMPATII i SKRZYNKĘ ZAUFANIA
- 19) W kolejnym roku w planach pracy wychowawczej dla poszczególnych klas należy uwzględnić wnioski z działań wychowawczych, jakie sformułowali wychowawcy klas w sprawozdaniach klasowych.
- 20) Program wychowawczy na kolejny rok szkolny skonstruowany zostanie w oparciu o propozycje działań wychowawczych ze strony rodziców, nauczycieli i uczniów.
Priorytety w pracy wychowawczej i profilaktycznej, to:
  - Kultura osobista i zasady savoir-vivre.
  - Tolerancja, empatia, szacunek dla drugiego człowieka.
  - Odpowiedzialność.
  - Budowanie prawidłowych relacji w klasie, przeciwdziałanie odrzuceniu i izolacji.
  - Bezpieczne zachowanie w różnych sytuacjach.
  - Przeciwdziałanie uzależnieniom /używki, Internet, telefony komórkowe/.
  - Profilaktyka zagrożeń, w tym szczególnie: używki, cyberprzemoc, fonoholizm.
  - Konwersacja między uczniami, przyjazna komunikacja, rozwiązywanie konfliktów drogą mediacji.
  - Kontynuacja działań uznanych za efektywne i szczególnie zadowalających społeczność szkolną: *ZDROWE DNI, SZKOLNY DZIEŃ PROTESTU PRZECIWIW PRZEMOCY I AGRESJI*;
  - Wolontariat.
  - Ekologia.
  - Patriotyzm.

4) Wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego /klasy gimnazjalne II – III/.

Rekomendacje: W dalszym ciągu naszym priorytetem wychowawczym i profilaktycznym jest fakt, aby nasza młodzież w szkole czuła się bezpiecznie, pracowała na swój pozytywny wizerunek, była wrażliwa na krzywdę drugiego człowieka, powinna być życzliwa i wspierająca dla innych i realizowała swoje pasje i zainteresowania.

- Część realizowanych zadań jest już działaniami cyklicznymi, podejmowanymi od lat (akcje charytatywne, kampanie, projekty gminne i unijne). Zdajemy sobie sprawę, że jeszcze wiele jest do zrobienia i dlatego zamierzamy kontynuować nasze działania i monitorować bezpieczeństwo uczniów i zachodzące pozytywne zmiany w ich społecznym funkcjonowaniu poprzez opracowane narzędzia do ewaluacji.
- Należy podejmować konsekwentne działania profilaktyczne zgodnie z procedurami szkolnymi pozwoli to, na szybkie i skuteczne działania w przypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznych, a nasza aktywność w tym zakresie pozwoli niwelować ich skutki lub w ogóle do nich nie dopuszczać.
- Nasi uczniowie posiadają wiedzę na temat środków uzależniających, które wpływają negatywnie na ich zdrowie – odnotowaliśmy jednak kilka przypadków w tym semestrze, kiedy to uczniowie sięgali po papierosy zarówno te elektroniczne jak i prawdziwe.
- Należy zwrócić uwagę i położyć większy nacisk na ochronę zdrowia psychicznego dzieci, skupić się na sytuacji rodzinnej ucznia i starać się zrozumieć jego trudności i problemy w tym aspekcie.
- W dalszym ciągu liczne nieobecności niektórych uczniów rozpatrywać indywidualnie z rodzicami, dyrekcja szkoły, kuratorami sądowymi. Informować o procedurach, które szkoła będzie uruchamiała w przypadku wątpliwości co do zasadności zwolnienia od rodzica. W skrajnych przypadkach pomagać i wspierać rodziców tychże uczniów, którzy nie radzą sobie wychowawczo z dzieckiem. Ostatecznie informować sąd rodziny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
- W dalszym ciągu prowadzić działania poprawiające relację pomiędzy uczniami poprzez organizowanie na godzinach wychowawczych zajęć z tego zakresu „Konflikt w życiu szkolnym, budowanie kultury jego rozwiązania”, „Mediacje rówieśnicze”.
- Słuszne jest kontynuowanie działań wychowawczych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania cyberprzemocy. Należy zachęcać uczniów do rozwijania poczucia odpowiedzialności za swoje różne formy aktywności w sieci. Większość uczniów jest świadoma konsekwencji swoich zachowań, wiedzą co jest dobre, a co złe, jednakże niektórzy podejmują działania ryzykowne i ponoszą tego konsekwencje.
- Podejmować działania dotyczące racjonalnego korzystania z telefonu komórkowego, zwrócić uwagę, że zjawisko to tzw. fonoholizm jest postrzegany już jako uzależnienie. Wdrażać i przestrzegać zasad wcześniej ustalonych.
- Wychowawcy powinni monitorować i przeciwdziałać incydentalnym formom autoagresji we współpracy z pedagogiem szkolnym.
- Zwracać uwagę w pracy wychowawczej na wartości w życiu człowieka, przede wszystkim na życzliwość wobec siebie, uczciwość, szacunek i prawdomówność.

5) Wnioski z badań ankietowych „Bezpieczna Szkoła” /klasy III – VII/

Rekomendacje:

- 1) Nadal monitorować sytuację wychowawczą w klasie i szkole z częstszym wykorzystaniem WORKA EMPATII. Starać się na każdej godzinie wychowawczej poświęcić przysłowiowy

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

*Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewcyk
Strona 8 z 19.*

- kwadrans na sprawy i problemy uczniów , nie tylko nt. ewentualnych niepożądanych zachowań, ale także promowania tego co dobre i właściwe.
- 2) Nadal uwrażliwiać uczniów na konieczność zgłaszania osobom dorosłym wszystkich niebezpiecznych i niepokojących sytuacji i zachowań w szkole. Sprawdzać wszelkie niepokojące sygnały. Na bieżąco wyjaśniać nieporozumienia, informować rodziców i angażować ich do wspólnych oddziaływań wychowawczych.
  - 3) Nadal eksponować dobre i mocne strony dziecka wobec niego samego, klasy, wobec rodziców.
  - 4) Nadal szczególną uwagę należy zwracać na zachowanie uczniów na przerwach - przypominać, że w czasie przerw oraz przemieszczania się po szkole obowiązuje bezwzględny zakaz biegania, popychania się i głośnego krzyczenia.
  - 5) Nadal przypominać uczniom o konieczności zachowania podstawowych zasad kultury osobistej (szczególnie używania zwrotów grzecznościowych) , zarówno w szkole wobec kolegów, koleżanek, pracowników szkoły, jak i osób odwiedzających szkołę oraz w innych miejscach publicznych.
  - 6) Konsekwentnie reagować na wszelkie niekulturalne i agresywne zachowania uczniów, w celu ich eliminowania.
  - 7) Nadal uświadamiać uczniom skutki agresywnych zachowań, uczyć empatii i życzliwości.
  - 8) Nadal dokładnie analizować przyczyny nieobecności uczniów. Systematycznie zaznaczać nieobecności, pilnować obecności na każdej lekcji, szczególnie pierwszej i ostatniej godzinie lekcyjnej. Oraz na zajęciach dodatkowych. O „podejrzaną” nieobecności informować na bieżąco wychowawcę, rodziców.
  - 9) Kontynuować działania profilaktyczno – wychowawcze : pogadanki , zajęcia psychoedukacyjne, ulotki, plakaty, udział w konkursach i akcjach propagujących zdrowy styl życia , prowadzić zajęcia integrujące zespół klasowy, rozmawiać z uczniami i rodzicami nt. sposobów przeciwdziałania przemocy i agresji oraz nt. zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkohol, papierosy, tabaka, środki psychoaktywne oraz komputer – Internet).
  - 10) Prowadzić zajęcia nt. uzależnień, w tym fonoholizmu oraz nt. zachowań asertywnych np.: „Jak radzić sobie z presją grupy?”.
  - 11) Wyjaśnić zasygnalizowane w ankietach wagary. Być czujnym wobec uczniów odnośnie używek, szczególnie e- papierosów.
  - 12) Rozmawiać z uczniami oraz ich rodzicami nt. form spędzania czasu wolnego przez dzieci (w jakim towarzystwie przebywają?, z kim i w jaki sposób korespondują?, czy nie nadużywają telefonów komórkowych, Internetu?)
  - 13) Informować uczniów o obowiązku przestrzegania Regulaminu Szkolnego, powiadamiać uczniów i ich rodziców o konsekwencjach nieprzestrzegania ustalonych w nim zasad. Uświadamiać pozytywny wpływ przestrzegania ustalonych zasad na przyjazny klimat w szkole.
  - 14) W sytuacjach trudnych i konfliktowych współdziałać z pedagogiem szkolnym i Zespołem Wychowawczo-Profilaktycznym.

6) Wnioski z badań ankietowych „Bezpieczna Szkoła” /klasy gimnazjalne II – III/

Rekomendacje:

- Przeprowadzenie dla uczniów zajęć z zakresu edukacji prawnej, m.in. dotyczących konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy oraz spotkań z ekspertami od używek.
- Wychowawcy we współpracy z pedagogiem i psychologiem będą dbać o przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych w celu podtrzymywania pozytywnych relacji szkoły.
- Dokonanie ewaluacji programu wychowawczego i profilaktycznego w celu wzbogacenia ich o nowe działania przeciwdziałające agresji, przemocy i stosowaniu używek.

7) Uwagi uczniów, rodziców i nauczycieli /na podstawie raportu „Bezpieczna Szkoła”:

- Rodzice wskazują na częstsze pogadanki nt. agresji, przeklinania w szkole, uczulenie nauczycieli, by reagowali na skargi dzieci oraz większe zaangażowanie psychologa.
- Nauczyciele wskazują na kontynuowanie działań profilaktycznych i tego co dobre, zwiększenie czujności pracowników szkoły w sytuacjach zagrożenia.
- Uczniowie wskazują na potrzebę przyjaznych życzliwych kontaktów, usunięcie szachownicy sprzed szkoły, zwracanie tej samej uwagi na każdego ucznia, potrzebę ochrony w szkole, rozmowy i pogadanki profilaktyczne, potrzebę ławek na holu, garaż dla rowerów, kamery w szatni, potrzebę zintensyfikowania worka empatii, zakaz picia napojów energetyzujących.

Po zapoznaniu się z przedstawionymi wynikami badań ankietowych oraz wnioskami i dotychczasowymi doświadczeniami szkoły dodatkowo przeprowadziliśmy wstępną analizę warunków indywidualnych uczniów, środowiska naszych wychowanków oraz zasobów szkolnych. Na podstawie czego wyłoniliśmy tzw. czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące na obszarze naszych działań wychowawczo - profilaktycznych.

CZYNNIKI RYZYKA

1. Zachowania ryzykowne występujące wśród uczniów:

- cyberprzemoc,
- eksperymentowanie ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, inne środki psychoaktywne,
- nieodpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci,
- brak kontroli emocji,
- niska samoocena,
- niepowodzenia w nauce,
- nadpobudliwość psychoruchowa,
- agresja i przemoc,
- wagary,
- odrzucenie przez rówieśników,
- negatywny wpływ grupy rówieśniczej
- brak pozytywnych wzorców moralnych
- brak odpowiednich nawyków i umiejętności związanych z pracą w grupie,
- niedostateczna umiejętność rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
- wulgaryzmy,
- negatywny wpływ mediów,
- brak efektywnie spędzanego czasu wolnego,

2. Czynniki ryzyka występujące w środowisku domowym uczniów:

- niewydolność wychowawcza rodziców,
- zbyt mała ilość efektywnie spędzanego czasu wolnego z dzieckiem,
- „zapracowanie” rodziców,
- nieobecność jednego z rodziców,
- bezrobocie rodziców,
- niski status materialny,
- konflikty rodzinne,
- bieda lub bogactwo rodziców,
- słaba więź z rodzicami,
- nadużywanie alkoholu, rodzina tzw. problemowa,
- przemoc domowa,

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 10 z 19.

- zaniedbanie środowiskowe,
- brak autorytetów,
- dostępność alkoholu, papierosów, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

1. Zasoby szkoły do prowadzenia profilaktyki:

- realizacja zadań Zespołu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- realizacja zadań Zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych Uczniów,
- nauczyciele przeszkoleni w zakresie tworzenia i realizowania programów wychowawczych i profilaktycznych ,
- wyposażenie w materiały pomocnicze,
- dobra baza szkolna,
- atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów,
- zasoby biblioteczne.

2. Czynniki chroniące dzieci przed zachowaniami ryzykownymi:

- silna więź z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- wsparcie w trudnych sytuacjach u dorosłej osoby,
- praktyki religijne,
- zakorzenienie w normach i tradycji,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań,
- kształtowanie pozytywnej samooceny,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- uczenie komunikowania swoich potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem.

3. Współpraca ze środowiskiem, a w szczególności z :

- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somoninie,
- GOPS w Somoninie,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kartuzach,
- Sądem Rejonowym w Kartuzach
- Władzami Samorządowymi,
- Rodzicami dzieci,
- GOK w Somoninie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach,
- Rewirem Dzielnicowych w Somoninie, Komendą Powiatową Policji w Kartuzach,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Somoninie,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Somoninie,
- innymi instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych (Zakład Poprawczy w Gdańsku, Monar, Ośrodek Profilaktyki Młodzieżowej „Mrowisko” z Gdańska, Hospicja, Sąd Okręgowy w Gdańsku).

III. CEL GŁÓWNY

Promowanie wartości w życiu codziennym. Kształtowanie u uczniów odpowiednich postaw opartych na szacunku do siebie i innych.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) **Kształtowanie postaw ukierunkowanych na szczerłość, szlachetność, pomoc i wsparcie dla innych.**
- 2) **Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej, zachowań empatycznych.**
- 3) **Zapobieganie przemocy rówieśniczej w szkole (cyberprzemoc, wykluczenie, mobing).**
- 4) **Kształtowanie prawidłowych postaw wobec środków uzależniających (papierosy, e-papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, inne środki psychoaktywne).**
- 5) **Profilaktyka uzależnień, takich jak: fonocholizm, komputer, Internet, portale społecznościowe.**
- 6) **Kształtowanie prawidłowych postaw wobec negatywnych, antyspołecznych zachowań (cyberprzemoc, stalking, bullying i inne.).**
- 7) **Promowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci.**
- 8) **Dążenie do pełnej integracji w grupie rówieśniczej i zapobieganie zjawisku odrzucenia i izolacji.**
- 9) **Uczenie rozwiązywania konfliktów rówieśniczych na drodze mediacji.**
- 10) **Promowanie zdrowia. Wdrażanie do zdrowego stylu życia oraz efektywnego spędzania czasu wolnego.**
- 11) **Poszerzenie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień oraz negatywnych zjawisk społecznych w celu zapobiegania, bądź wczesnego rozpoznania problemu.**
- 12) **Podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.**
- 13) **Uczenie adekwatnego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach.**
- 14) **Promowanie „savoir - vivre” w życiu codziennym.**
- 15) **Kształtowanie przyjaznej komunikacji między ludźmi opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu.**
- 16) **Kształtowanie umiejętności współdziałania i współżycia w zespole.**
- 17) **Rozwijanie empatii i wrażliwości na drugiego człowieka, zdolności rozumienia potrzeb innych.**
- 18) **Stosowanie w praktyce praw i obowiązków ucznia i dziecka.**
- 19) **Uczenie rozwiązywania konfliktów z szacunkiem dla drugiego człowieka.**
- 20) **Budowanie więzi między członkami Społeczności szkolnej, integrowanie społeczności Szkolnej poprzez wspólne działania.**
- 21) **Ukazywanie właściwych postaw społecznych poprzez prezentacje autorytetów, w tym Patrona Szkoły.**
- 22) **Uczenie tego, że każdy człowiek, bez względu na rasę, wyznanie, przekonania oraz ograniczenia fizyczne i umysłowe zasługuje na szacunek i akceptację.**
- 23) **Uczenie odwagi cywilnej.**
- 24) **Kształtowanie umiejętności samokontroli, radzenia sobie w sytuacjach trudnych.**
- 25) **Uczenie odpowiedzialności za to, co mówisz i jak się zachowujesz.**
- 26) **Wykrywanie wartości w życiu rodziny, społeczności szkolnej, które mają charakter trwały.**
- 27) **Motywowanie uczniów do wspólnego dostrzegania/zauważania zjawiska agresji wśród młodego pokolenia, podejmowania działań na rzecz „świata bez agresji”.**

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 12 z 19.

- 28) Kształtowanie postaw proekologicznych. Upowszechnianie zasad „fair play” wobec natury, przyrody, szeroko rozumianej ekolog
- 29) Uczestniczenie w tworzeniu tradycji Klasy i Szkoły.
- 30) Uczenie i wspieranie samorządności uczniowskiej.
- 31) **Kształtowanie postaw patriotyzmu. Uczenie szacunku do symboli Regionu i symboli narodowych.**
- 32) Propagowanie kaszubszczyzny. Promowanie literatury kaszubskiej i języka kaszubskiego.
- 33) Edukacja globalna.
- 34) Zachęcanie uczniów do aktywnego czytelnictwa, samodzielnego pogłębiania wiedzy, korzystania z różnych źródeł informacji, w tym z zasobów biblioteki szkolnej.
- 35) Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kołach przedmiotowych, pracy w Samorządzie Uczniowskim, aktywnego uczestnictwa w uroczystościach i imprezach szkolnych.
- 36) Współdziałanie z rodzicami.
- 37) Kontakt z instytucjami i strukturami samorządowymi - rozwijanie współpracy.

V. ZAKRES TREŚCI

- Bezpieczeństwo.
- Wartości w życiu człowieka.
- Wrażliwość na krzywdę innych.
- Profilaktyka uzależnień.
- Przeciwdziałanie cyberprzemocy.
- Profilaktyka zagrożeń, w tym szczególnie: używki, cyberprzemoc, fonocholizm, eksperymentowanie ze środkami ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, inne środki psychoaktywne.
- Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.
- Edukacja prawna.
- Preorientacja zawodowa.
- Autorefleksja i samoocena.
- Integracja rówieśnicza.
- Dialog. Mediacje rówieśnicze.
- Odwaga cywilna.
- Empatia – spróbuj poczuć to co ja.
- Odpowiedzialność.
- Dobre więzi i relacje międzyludzkie. Życzliwość wobec innych.
- Adekwatne zachowanie w różnych sytuacjach.
- Komunikacja interpersonalna.
- Kultura osobista.
- Rodzina, jej tradycje i wartości.
- Współpraca i współdziałanie w grupie.
- Prawa człowieka i prawa dziecka. Instytucje, dokumenty w obronie praw człowiek i praw dziecka.
- Podstawowe umiejętności prospołeczne: słuchanie, nawiązywanie rozmowy, prowadzenie rozmowy, zadawanie pytań, dziękowanie, przedstawianie się, przedstawianie innych osób, mówienie komplementów, prośenie o pomoc, przyłączanie się, udzielanie instrukcji, wykonywanie poleceń, przeproszanie, przekonywanie innych.
- Umiejętności emocjonalne: znajomość własnych uczuć, wyrażanie swoich uczuć, rozumienie uczuć innych osób, radzenie sobie z czyjąś złością, wyrażanie sympatii, radzenie sobie ze strachem, nagradzanie samego siebie.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 13 z 19.

- Umiejętność radzenia sobie ze stresem: informowanie dorosłych, radzenie sobie ze wstydem (zakłopotaniem), radzenie sobie z pominięciem (odrzuconiem), stawanie w obronie przyjaciela, reagowanie na namawianie, reagowanie na niepowodzenia, radzenie sobie ze sprzecznymi informacjami, radzenie sobie z presją grupy.
- Zdrowie i zdrowy styl życia. Zdrowe odżywianie.
- Efektywne spędzanie czasu wolnego.
- Profilaktyka przemocy i agresji.
- Zagrożenia społeczne.
- Dezaprobata dla zachowań agresywnych.
- Właściwe reagowanie na agresję. Alternatywne umiejętności wobec agresji: prośenie o pozwolenie, dzielenie się czymś, pomaganie innym, negocjowanie, stosowanie samokontroli, obrona własnych praw, reagowanie na zaczepki, unikanie kłopotów z innymi, unikanie bójk.
- Koleżeństwo i przyjaźń.
- Pokój na świecie.
- Zasady i normy obowiązujące w Szkole, dokumentacja szkoły.
- Samorząd i samorządność.
- Kultura i tradycje Regionu, dziedzictwo kulturowe.
- Postawy patriotyczne. Symbole regionalne i narodowe.
- Ekologia i postawy proekologiczne.
- Edukacja globalna.
- Erasmus.
- Program TRZYMAJ FORMĘ.
- Sieć Szkół Promujących Zdrowie.
- Akcje charytatywne i Wolontariat.
- Historia szkoły.
- Tradycje i ceremoniał szkoły.

VI. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

1. **Program wychowawczo – profilaktyczny przez kolejne miesiące roku szkolnego zgodnie z tradycją naszej szkoły przebiegać będzie zgodnie z poniższymi hasłami:**
  - Wrzesień – MIESIĄC SZKOLNYCH TRADYCJI I BEZPIECZNEJ SZKOŁY
  - Październik – MIESIĄC SZACUNKU
  - Listopad – MIESIĄC ŻYCZLIWOŚCI I TOLERANCJI
  - Grudzień – MIESIĄC DOBRYCH ŻYCZEŃ
  - Styczeń/luty – MIESIĄCE PROTESTU PRZECIW AGRESJI
  - Marzec – MIESIĄC KULTURY – NIE TYLKO OSOBISTEJ
  - Kwiecień – MIESIĄC ZDROWIA
  - Maj – MIESIĄC RODZINY
  - Czerwiec – MIESIĄC PATRONA I HISTORII SZKOŁY
2. **Program będzie realizowany poprzez:**
  - prowadzenie zajęć , akcji, dodatkowych programów profilaktycznych, edukacyjnych z uczniami, mających na celu wyrobienie odpowiednich, pożądaných postaw wobec zjawisk: przemocy, wandalizmu, uzależnień;
  - stwarzanie uczniom warunków do efektywnego spędzania czasu wolnego’
  - kontynuację współpracy z Rodzicami,
  - aktualizowanie i poszerzanie wiedzy nauczycieli i rodziców nt. działań profilaktycznych w szkole;

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 14 z 19.

- niezwłoczne interweniowanie wszystkich pracowników szkoły, rodziców a także uczniów w sytuacji jakichkolwiek przejawów przemocy, agresji oraz pojawiających się uzależnień;
  - udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom z rodzin tzw. problemowych, środowisk zagrożonych patologią, uczniom z rodzin uzależnionych, alkoholowych;
  - objęcie opieką i terapią uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze;
  - współpracę z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, poradniami specjalistycznymi zajmującymi się profilaktyką i leczeniem uzależnień, GOPS);
  - efektywne działanie Szkolnych Zespołów Wychowawczo – Profilaktycznych.
3. Program „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA” realizowany jest na wszystkich zajęciach w szkole przez wszystkich nauczycieli oraz przy współpracy rodziców.
  4. Uczniowie danej klasy promują hasło miesiąca poprzez wystrój szkoły (np. tablice okazjonalne, hasła).
  5. Program spójny jest z działaniami Sieci Szkół Promujących Zdrowie.
  6. Program uwzględnia organizowanie akcji charytatywnych i szerzenie idei Wolontariatu.
  7. Wychowawcy klas uwzględniają działania dotyczące realizacji Programu w planach pracy wychowawczej dla poszczególnych klas.
  8. Program jest spójny z *Kalendarzem Imprez i Uroczystości Szkolnych* /Załączniki 4.
  9. Zakłada się angażowanie w realizację działań wychowawczych całej Społeczności szkolnej.
  10. Dana klasa i wyznaczeni nauczyciele przyjmują odpowiedzialność za realizację poszczególnych działań i haseł Programu.
  11. Do współpracy przy realizacji Programu zaprasza się rodziców i instytucje wspomagające pracę szkoły.
  12. Systematyczne działania podejmuje Samorząd Uczniowski, który uwzględnia je w swoim planie pracy na bieżący rok szkolny.
  13. Systematyczne działania podejmuje Wolontariat.
  14. Program obejmuje działania szkoły w zakresie BRD, których głównym celem jest rozszerzanie i doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym.
  15. **Każda klasa /od klas IV – VIII/ oraz klasy gimnazjalne - zgodnie z decyzją wychowawcy przygotowuje swój własny „Worek empatii”.**
  16. **W każdym budynku szkoły jest Skrzynka Zaufania.**

METODY, FORMY I SPOSOBY PRACY:

- 1) W zakresie form i metod realizacji zakłada się dowolność działań w zależności od realizowanej tematyki i inwencji uczniów. Ważnym elementem są przedstawienia teatralne na szkolnej scenie oraz wystrój szkoły. Wychowawca klasy i rodzice spełniają rolę wspierającą.
- 2) **Za „Worek empatii” /jeżeli jest w danej klasie/ odpowiedzialny jest wychowawca klasy. Głównym celem tego działania jest bieżące monitorowanie sytuacji wychowawczej w każdej klasie, eliminowanie zachowań niepożądanych, poznawanie refleksji uczniów.**
- 3) Ponadto w realizacji Programu uwzględnia się:
  - zajęcia integrujące,
  - zajęcia edukacyjne i psychoedukacyjne,
  - ćwiczenia, które będą pobudzały do zastanowienia się, wymiany zdań, aby dzieci mogły skorzystać z bogactwa, jakim jest doświadczenie Drugiego (ćwiczenia, w których dzieci zastanawiają się, jaką podjąć decyzję, czy wymyślony kolega X postąpił słusznie, pozwalają dokonać przybliżonej oceny, na jakim etapie rozwoju moralnego są nasi uczniowie, co z kolei może być pomocne przy ustalaniu dalszej pracy wychowawczej).
  - konkursy, festyny, szkolenia, akcje szkolne, ulotki, gazetki szkolne, wycieczki, rajdy,

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 15 z 19.

- spotkania uczniów z ciekawymi ludźmi, np.: z policjantem, lekarzem; opowieści rodziców, dziadków, fachowców, warsztaty z rodzicami,
- udział rodziców w organizacji konkursów, imprez szkolnych,
- wolontariat,
- działania Samorządu Uczniowskiego,
- działania podejmowane na zajęciach pozalekcyjnych,
- *Kalendarz Imprez i Uroczystości Szkolnych na rok szkolny 2018/2019*,
- doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętności wychowawczych
- edukację i działania rodziców,
- zajęcia organizowane przez pedagoga i psychologa szkolnego.

SZCZEGÓŁOWY OPIS REALIZACJI

- 1) Ustalenie założeń i struktury Programu przez Radę Rodziców z udziałem Rady Pedagogicznej i Samorządu Uczniowskiego.
- 2) Szczegółowe opracowanie Programu.
- 3) Uchwalenie Programu przez Radę Rodziców, zatwierdzenie przez Radę Pedagogiczną, z uwzględnieniem opinii Samorządu Uczniowskiego.
- 4) Przedstawienie Programu rodzicom (wrzesień – pierwsze spotkanie z Rodzicami), Samorządowi Uczniowskiemu - włączenie społeczności uczniowskiej do jego realizacji.
- 5) Włączenie do współpracy innych pracowników szkoły oraz osób i instytucji współpracujących ze szkołą.
- 6) Ze względu na dużą rozbieżność wiekową dzieci i młodzieży w naszej szkole oraz związane z tym zróżnicowane potrzeby działań wychowawczo – profilaktycznych, a także uczęszczanie dzieci do odrębnych budynków szkoły „Harmonogramy działań” zgodnie z hasłami na dany miesiąc są odrębne dla klas I – III, klas III – VIII , klas III gimnazjalnych (przygotowane przez poszczególne Zespoły Wychowawczo - Profilaktyczne).
- 7) Podejmowanie działań zgodnie z harmonogramami działań /Załączniki 1, 2, 3 /.
- 8) Stały monitoring i ewaluacja – w tym sprawozdania z realizacji poszczególnych haseł lub działań w dokumentacji Zespołów Wychowawczo – Profilaktycznych.
- 9) Ewaluacja końcowa i skonstruowanie raportów.

UWZGLĘDNIENIE I REALIZACJA WYKORZYSTANIA WYNIKÓW NADZORU PEDAGOGICZNEGO W CELU DOSKONALENIA PRACY SZKOŁY /Uchwała nr 1 2018/2019 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

- 1) Nie zawsze czas na lekcji jest odpowiednio wykorzystywany. Maksymalnie wykorzystywać czas przeznaczony na proces dydaktyczny.
- 2) Nie wszyscy nauczyciele udzielają informacji zwrotnej uczniom o tym, co zrobili dobrze i jak powinni uczyć się dalej.
- 3) Nie wszyscy nauczyciele realizują treści podstawy programowej za pomocą metody projektu, której wykorzystanie zalecane jest w Podstawie programowej kształcenia ogólnego
- 4) Nie wszyscy należycie zgodnie z zasadami RODO wykorzystują dane osobowe uczniów w procesie oceniania i wychowania oraz wykorzystania wizerunku.
- 5) Należy doskonalić sposoby współdziałania nauczycieli przy organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych i wychowawczych.
- 6) Nie zawsze systematycznie monitorowane są przez rodziców, nauczycieli i wychowawców postępy i problemy dydaktyczne oraz wychowawcze uczniów.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 16 z 19.

- 7) Działania profilaktyczne w zakresie bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych a także z usług społeczeństwa informacyjnego nie zawsze przynoszą pożądane efekty.
- 8) Kultura udzielania odpowiedzi przez uczniów na lekcjach nie zawsze jest należyta. Nie zawsze relacje między uczniami a uczniami oraz uczniami a nauczycielami są odpowiednie.
- 9) Nie zawsze dyżury nauczycieli w czasie przerw lekcyjnych są pełnione należyście.
- 10) Zwracać uwagę na przyczyny nieobecności uczniów, monitorowanie absencji uczniów.
- 11) Nie zawsze odpowiednie jest zachowanie uczniów w trakcie przerw obiadowych.
- 12) Nie zawsze należyście uzupełniana jest dokumentacja przebiegu zajęć, szczególnie frekwencja na wyjazdach na zawody, konkursy, wycieczki, co powoduje konflikty w dzienniku lekcyjnym.

ODBIORCA PROGRAMU

- Uczniowie Szkoły Podstawowej w Somoninie – dzieci z klas I - VIII i uczniowie klas III gimnazjalnych
- Kadra Szkoły Podstawowej im. K.S. Wyszyńskiego w Somoninie
- Rodzice uczniów, których dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Somoninie oraz rodzice uczniów klas gimnazjalnych.

CZAS I OBSZAR REALIZACJI

Czas: rok szkolny 2018/2019

Obszar: Szkoła i środowisko lokalne uczniów.

VII. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Systematyczna i całoroczna realizacja celów Programu na zajęciach szkolnych (godzinach wychowawczych, przedmiotach, zajęciach pozalekcyjnych).
- 2) Efektywna realizacja założeń i przedsięwzięć Programu zgodnie z Harmonogramami.
- 3) Utrzymanie wysokiego wskaźnika poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- 4) Rozumienie przez społeczność szkolną znaczenia szacunku dla siebie i drugiego człowieka, atmosfery życzliwości w kontaktach międzyludzkich.
- 5) Przyjazny klimat w szkole.
- 6) Zauważalny przez pracowników szkoły wzrost poziomu kultury osobistej u uczniów, szczególnie w stosowaniu zwrotów grzecznościowych /zwroty grzecznościowe jako nawyk/ oraz adekwatnych zachowaniach uczniów zależnie od sytuacji.
- 7) Utrzymanie dobrej opinii o szkole przez ponad 90% społeczności szkolnej.
- 8) Zauważalny przez nauczycieli wzrost odpowiedzialności u uczniów za swoje zachowanie i podejmowane decyzje. Zauważalny wzrost liczby uczniów wywiązujących się z podjętych i zadeklarowanych przez siebie zadań.
- 9) Przyjmowanie przez ucznia postaw szacunku wobec siebie i innych ludzi:
  - przyjaznej komunikacji,
  - rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
  - wyrozumiałości wobec cudzych zachowań, poglądów, postaw różniących się od naszych własnych,
  - odpowiedzialności,
  - tolerancji,
  - zachowywania się bez wrogości wobec osób chorych o odmiennych poglądach, których nie darzymy sympatią lub odróżniających się w inny sposób.
  - kulturalnego sposobu bycia,
  - właściwej reakcji na agresję i przemoc,
  - zwracania się o pomoc do osób dorosłych.

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny „DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”.

Data utworzenia: 27.08.2018 r.

Opracowały: Anetta Rozwadowska, Katarzyna Mielewczyk
Strona 17 z 19.

- 10) Zauważalne pozytywne zmiany w nawykach żywieniowych uczniów.
- 11) Zmniejszenie przejawów zachowań agresywnych wśród uczniów, szczególnie w czasie przerw lekcyjnych.
- 12) Wzrost świadomości znaczenia zdrowego stylu życia i efektywnego spędzania czasu wolnego.
- 13) Wzrost świadomości uczniów i rodziców na temat zagrożeń społecznych (uzależnienia, przemoc, agresja) oraz skutków zachowań ryzykownych.
- 14) Wzrost świadomości ekologicznej.
- 15) Umiejętność obiektywnej samooceny własnych zachowań.
- 16) Poczucie dumy z przynależności do Regionu.
- 17) Kulturowanie tradycji, rozumienie potrzeby zachowania tradycji w rodzinie, regionie i tradycji narodowej.
- 18) Sukcesywne zwiększanie aktywności uczniów i rodziców w życiu szkoły.
- 19) Zmniejszenie ilości zaistniałych sytuacji w zakresie cyberprzemocy, fonocholizmu, eksperymentowania ze środkami ze środkami uzależniającymi tj.: papierosy, tabaka, alkohol, narkotyki, inne środki psychoaktywnymi, niebezpiecznego i nieodpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci.
- 20) Zmniejszenie skali zjawiska odrzucenia i izolowania wśród uczniów.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

STAŁE MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) Tablica informacyjna dotycząca realizowanego w danym czasie hasła.
- 2) Informacje uzyskane od uczniów z tzw. *SKRZYNKI ZAUFANIA i WORKA EMPATII*.
- 3) Zapisy w dzienniku elektronicznym (tematy lekcji, ważne wydarzenia w życiu klasy).
- 4) Dokumentacja Samorządu Uczniowskiego.
- 5) Uwzględnienie Programu w planach wychowawczych.
- 6) Realizacja celów Programu na zajęciach pozalekcyjnych.
- 7) Księga Protokołów Rady Pedagogicznej.
- 8) Dokumentacja Zespołów Wychowawczo-Profilaktycznych, w tym Dokumentacja z realizacji Programu, gromadzona systematycznie po realizacji każdego hasła przewodniego na dany miesiąc lub poszczególnych działań.

EWALUACJA:

- 1) Analiza sprawozdań z realizacji haseł Programu,
- 2) Wnioski z obserwacji współuczestniczącej, rozmów z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły, wywiadów z nauczycielami.
- 3) Opinie Społeczności szkolnej – analiza i wnioski z sondażu diagnostycznego (ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli, kwestionariusze wywiadów z wychowawcami klas), w tym również wnioski z analizy informacji uzyskanych od uczniów z tzw. *SKRZYNKI ZAUFANIA oraz WORKA EMPATII*.

Cele ewaluacji:

- 1) Ocena sytuacji wychowawczej w szkole. Porównanie efektów z rokiem ubiegłym.
- 2) Ocena u uczniów umiejętności przyjaznej komunikacji z innymi opartej na wzajemnym szacunku.
- 3) Ocena stopnia poczucia bezpieczeństwa w szkole.
- 4) Ocena poczucia odpowiedzialności u uczniów.
- 5) Ocena wzrostu poziomu kultury osobistej uczniów i jej wpływu na wzajemne relacje w szkole.
- 6) Ocena stopnia umiejętności dokonywania przez ucznia własnej samooceny.
- 7) Poznanie postaw uczniów wobec negatywnych zjawisk społecznych w celu zapobiegania, bądź wczesnego rozpoznania problemu.

- 8) Ocena stopnia umiejętności właściwego reagowania na zachowania agresywne innych uczniów.
- 9) Ocena sytuacji w zakresie troski uczniów o zdrowie własne i innych.
- 10) Opracowanie wniosków z podjętych działań wychowawczych i profilaktycznych i ich efektów.
- 11) Na podstawie wniosków – opracowanie koncepcji Programu na kolejny rok szkolny.

IX. UWAGI DO REALIZACJI PROGRAMU

- W obecnym roku szkolnym przy ocenie z zachowania szczególnie uwzględniamy:
  - ✓ postawę przyjaznej komunikacji,
  - ✓ umiejętność rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu,
  - ✓ poczucie odpowiedzialności u ucznia,
  - ✓ bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów sieci,
  - ✓ unikanie eksperymentowania z używkami i środkami psychoaktywnymi.
- Promujemy kulturę osobistą i życzliwość wśród całej społeczności szkolnej uświadamiając jej pozytywny wpływ na wzajemne relacje i przyjazny klimat w szkole.
- **Nie akceptujemy nieodpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu, celowego stwarzania sytuacji konfliktowych oraz niebezpiecznych dla ucznia bądź jego kolegów.**
- Dopuszcza się ewentualne zmiany bądź modyfikacje Programu wynikające z organizacji roku szkolnego, decyzji Zespołów Wychowawczo - Profilaktycznych lub zarządzeń Dyrektora.

*Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny
„DOBRO SIĘ OPLACA, BO ZAWSZE WRACA”
został przedstawiony i omówiony na Radzie Pedagogicznej
dnia 27.08.2018 r. i zatwierdzony do realizacji w roku szkolnym 2018/2019.*

Rada Rodziców

Samorząd Uczniowski

Dyrektor